

RENAȘTEREA

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
— Abonamentul: 450 Lei la an —

Redactor: Protoereu D. ANTAL
CLUJ, Strada Iuliu Maniu Nr. 31

CUPRINSUL:

Pastorala de Crăciun a P. Sf. S. Episcopului Nicolae Ivan. — *G. Bogdan-Duică*: Mici studii istorice. — *Rep.*: Sfințirea bisericii din Sărăsău. — *Correspondent*: Comemorarea Mitropolitului A. Șaguna la Năsăud. — O interesantă declarație ministerială. — *Participant*: Sfințirea crucilor dela noua biserică ortodoxă română din Frata. — Cronică. — Bibliografie. — Comunicate oficiale.

Nr. 7095/1933.

NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei
Vadului, Feleacului și Clujului.

Prea Cucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor Dreptcredincioșilor Creștini din
reînviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului, har și pace dela Dumnezeu, Părințele
Ceresc, iar dela Noi salutarea și binecuvântarea Noastră Arhierască. *)

„Și a zis îngerul către păstori: nu vă temeți, iată
bucurie mare vestesc vouă, care va fi la tot norodul,
s'a născut astăzi vouă Mântuitor, care este Hristos
Domnul“.

(Luca II. 10, 11).

Iubiților mei fii sufletești,

Bucuria cea mare vestită odinioară de înger păstorilor de pe plaiurile Vifleemului-
Iudeei, din an în an revine și umple de veselie sufletele credincioșilor.

S'a născut din fecioară Hristos — Mântuitorul lumii.

Aceeași bucurie, care a cuprins odinioară sufletele nevinovate ale umililor păstori,
V'o vestesc și eu azi: Nașterea Domnului, prilej de mare sărbătoare.

Bucurați-Vă, cei necăjiți și întristați, că astăzi v'a răsărit mântuire și mângâiere,
treziți-vă voi cei impilați și loviți pe nedrept — că astăzi s'a născut dreptul Judecător,
deșteptați-vă voi cei slabi și lipsiți, că Hristos fiul lui Dumnezeu, născut în peștera
săracă, vă va ajuta și întări.

Cu aceasta credință sfântă în puterea celui trimis de Tatăl cel ceresc spre bucuria,
mângâierea și înălțarea noastră, doresc să Vă găsească pe toți marele praznic de astăzi,
căci nimic nu dă pe aceasta lume sufletului sbuciumat mai mult sprijin, alinare și mân-
gâiere, decât *credința* într'o putere mai înaltă, credința într'un Dumnezeu atotputernic,
Care poate curma orice rău, poate învinge toate greutățile și poate vindeca orice durere,
neajuns și suferință.

Cu sute de ani înainte de sosirea Mântuitorului Hristos în lume, prorocul Isaia
a rostit cuvintele: „Iată fecioara va concepe și naște fiu, și se va chema numele lui
Emanuel, ce se tâlcuiește „*Cu noi este Dumnezeu*“. (Mateiu I, 22).

Acesta a fost Dumnezeuul, pe care l-au visat și dorit neamurile pământului. Și
iață că la plinirea vremii, cele prorocite s'au împlinit întocmai.

— Să citește în ziua primă a Nașterii Domnului în toate parohiile, iar în cele administrate în ziua a 2-a.

S'a născut într'o iesle săracă fiul lui Dumnezeu, — care apoi a petrecut cu noi și ne-a fost și ne este deapurarea aproape și în suferințe și în fericire — Dumnezeu, care nu e nici odată departe de noi, ci ne cunoaște, ne iubește și simte milă de neajunsurile și suferințele noastre. Pe acest Dumnezeu îl sărbătorim azi, la Marele praznic al Nașterii Sale, în toate bisericile pe cari Lui i le-am închinat — de pe întreg cuprinsul pământului și la altarele lor îl întâmpinăm cu toată căldura și dragostea sufletelor noastre.

El, luând prin nașterea Sa pământească chipul omului umilit a venit să ne dovedească prin viața și faptele Sale — că trebuie să fie o legătură între Dumnezeu și om.

Dar ca aceasta legătură să fie adevărată și trainică, trebuie să se întemeieze pe dragoste, bunăînțelegere și prietenie adevărată. El a venit să sufere și sărăcie și foame, dar n'a învinuit pe nimeni pentru aceste neajunsuri.

El a venit să întâmpine dușmănie, hulă și nerecunoștință dela oameni, dar n'a răsplătit nimănui cu aceleași mijloace.

El a venit să primească pe nedrept cea mai îngrozitoare lovitură, moartea pe cruce, în chinuri sfâșietoare și totuși n'a rostit nici blăstem, nici hulă ci numai cuvinte de iertare pentru asupritorii săi.

Iată pilda ce a vrut să ne dea, iată taina biruinței și a fericirii vieții, ce trebuie să și-o însușască fiecare credincios adevărat al învățaturii și legii Sale sfinte.

Ați auzit de sigur un proverb din bătrâni „*că nu tot ce strălucește e aur*“. Sunt iubiților multe metale și multe materii, cari pe din afară seamănă cu aurul, dar nu sunt de preț și de strălucirea aurului adevărat.

Întocmai așa sunt și mulți, durere, chiar prea mulți dintre credincioșii noștri. Ei poartă numele de creștin, sunt botezați în legea noastră, dar purtarea lor, faptele lor, viața lor nu-i arată că sunt creștini adevărați, adevărați ascultători și următori ai învățăturilor legii celei sfinte a Domnului Hristos.

Sfântul Ioan Gură de Aur în una din frumoasele Sale cuvântări spune: „*De aceea Te chemi creștin, ca să îl urmezi pe Hristos*“. De aici urmează și se cuvine ca creștinul adevărat să ducă o viață curată, bogată în fapte bune, o viață scutită de destrăbălare, de lux, ferită de ceartă și dușmănie. Nu înzădar fiul lui Dumnezeu luând chipul umilit al omului, a petrecut câțiva ani între oameni. Pilda vieții lui, trebuie să fie neîncetat și pilda vieții noastre.

El a fost blând și umilit, — unde este blândețea și umilința noastră? El a fost bun și milostiv, unde este bunătatea și milostivirea noastră?

El a fost pacinic și iertător, unde este dorul nostru după pace și iertarea noastră?

El a vindecat atâtea răni și suferințe omenești, a săvârșit atâtea fapte bune, fără să aștepte mulțumire și recunoștință dela oameni — unde sunt faptele noastre cele bune?

Iată atâtea întrebări, la cari creștinul adevărat este dator să răspundă!

Sfântul Apostol Pavel a scris odinioară celor dintâi creștini din cetatea Romei: „*Îmbrăcați-vă în Domnul nostru Iisus Hristos*“, (Romani XIII, 14) adică să se îmbrace în virtuțile creștinești, care trebuie să fie un fel de vestmânt al creștinului după care să îl cunoască lumea că este un adevărat învățacel al Domnului. Iar dacă astăzi răspândirea bisericii creștine s'a făcut în chip atât de minunat în toate părțile lumii, aceasta se datorește fără îndoială și faptului, că s'au găsit pretutindenea creștini adevărați, cari au dus viața de toate zilele în aceasta îmbrăcare cu virtuțile creștinești.

Nu odată pilda traiului curat, pilda vieții creștinești, plină de toată dragostea, lipsită de orice pată, a stârnit până și uimirea păgânilor, despre cari se spune că au exclamat: „*E un lucru minunat cum trăesc și se iubesc creștinii unii pe alții*“.

Asemenea fel de trai, asemenea îmbrăcare în vestmântul virtuților creștinești aș dori din tot sufletul să văd, iubiților, și la creștinii noștri.

Poporul nostru s'a născut creștin. Străbunii noștri au putut străbate veacurile de urgie și de asuprire din partea vrășmașilor numai călăuziți și însuflețiți de credința neclintită în legea sfântă a Mântuitorului Hristos.

Răbdarea cea multă în fața suferințelor, curajul și bărbăția cea neîntrecută în fața primejdiilor, numai credința în Dumnezeu le-a dat-o.

Voivozii noștri viteji, nu făceau un pas fără rugăciune și implorarea ajutorului dumnezeesc.

Drept dovadă ne stau bisericile și mănăstirile nenumărate, zidite din piatră și așezate frumos în atâtea părți ale pământului românesc.

Din evlavia străbunilor și părinților noștri își are obârșia și înfăptuirea minunatei noastre uniri într-o singură țară mare și puternică.

Martirii noștri naționali, cu cuvânt de rugăciune pe buze și-au dat duhul în mâinile Domnului. Iar noi urmașii numai atunci vom putea spori și păstra neatinsă moștenirea primită, dacă vom păzi cu sfințenie obiceiurile sfinte, datinile religioase și dragostea neștirbită către legea strămoșească.

Credeți iubiților, că am fi fost noi în stare, cei din cea mai nouă și, la început, cea mai săracă eparhie din Ardeal, să putem înălța măreața catedrală, dacă n'am fi fost pătrunși de credința tare și nestrămutată în ajutorul lui Dumnezeu?

Aceasta credință ne-a călăuzit pașii, ne-a oțelit puterile trupului și ale sufletului, și ne-a luminat calea până la izbânda cea de pe urmă.

Aceasta e credința despre care spune Sfânta Scriptură, că este „*adeverirea celor nădăjduite...*“, căci „*prin credință au biruit împărații, au lucrat dreptate, au dobândit făgăduințe și s'au întărit din slăbiciune*“ (Evrei XI. I. 33, 34).

Cât de mare ne-a fost biruința, și cât de nespusă bucuria, când bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să vedem terminată aceasta podoabă strălucită a Eparhiei noastre, ridicată cu jertfe mari în capitala Ardealului, acolo unde o bisericuță modestă — abia putea să cuprindă o mică parte de credincioși în zile de serbătoare.

Astăzi acest măreț locaș dumnezeesc, de curând sfințit în fața M. Sale Regelui nostru, de către Patriarhul Țării și Mitropolitul Ardealului și de alți 6 frați Episcopi și Arhieri, își deschide zilnic porțile sale, primește zilnic ruga credincioșilor — cari se apropie cu evlavie de casa Domnului.

Aici vom serba pentru toate timpurile praznicele bisericesti și naționale și nu vom uita să aducem laudă și mulțumită Tatălui ceresc, că ne-a stat în ajutor — și a revărsat din belșug darul său asupra străduințelor și muncii noastre de 12 ani.

Nu mă îndoesc, că praznicul nașterii Mântuitorului din acest an va fi un nou prilej pentru întărirea voastră în credință, prilej de bucurie și mângăere sufletească.

Acest praznic să ne cheme la împlinirea datorințelor mai înalte față de Dumnezeu, și față de oameni și să deștepte în inimile celor lipsiți și năcăjiți nădejdi de mai bine — iar pe cei înstăriți, să-i îndemne să facă parte din bunurile lor pământești și celor ce trăesc în lipsă și neajunsuri.

Iisus Hristos născut în iesle și sărăcie, în semnul dragostei față de părintele Său ceresc și față de oameni, a biruit lumea.

În acest semn, — vom străbate și noi peste greutățile vieții și vom birui toate piedecile ce stau în calea noastră.

De aceea, iubiților, primiți-l cu drag pe acest Prunc minunat, pe acest „Dumnezeu cu noi“ al măririi ce vi-l vestește astăzi biserica noastră drept măritoare prin glasul preoților, prin cântări de slavă și rugăciuni de mulțumire.

Întâmpinați-l în haina curată a trupului și a sufletului, alungând dintre noi pentru marea serbătoare, toată patima, toată ura, dușmănia și răutatea. Să fim veseli, iertători și buni căci numai astfel slăvita prăznuire a Nașterii Domnului își va ajunge scopul — și voi îi veți gusta binecuvântarea și folosul. Atunci și bunul Dumnezeu se va milostivi să vă ia sub scutul Său, „*să vă facă desăvârșiți întru tot lucrul bun, ca să faceți voia Lui, făcând întru voi, ce este plăcut înaintea Lui, prin Iisus Hristos, născut din fecioară, căruia este slavă în vecii vecilor*.“ (Evrei XIII. 21). — Amin.

Dat în reședința noastră episcopescă din Cluj, la ziua Nașterii Domnului 1933.

Cu binecuvântare Arhierescă — al vostru de tot binele voitor:

NICOLAE, Episcop.

Mici studii istorice.

Cevă despre Maramureș și Muncaciul.

VI.

Un chemător spre unire (1797).¹⁾

Relativ la timpul care-a dat rezultate ca cele povestite anterior voiesc să dau și un exemplu de propagandă prin scris, prin broșuri.

Vorba este despre episcopul dela Munkács *Bacsinszky András* (1732 — 1809): Elev al iezuiților din *Unghvár* și *Sămbăta mare*, popă 'n Hajdudorog, episcop din 1772, mutându-se 'n 1780 la *Unghvár* la aceiași iezuiți.

Iar *Décsy Antal* din *Miskolcz* a fost un adorator al lui *Bacsinszky*, căruia i-a dedicat (1797) o broșură *Az magyar oroszok-ról való igen rövid elmélkedés*, care s'a tipărit în *Čașovia*. Scopul broșurei eră ca starea Rutenilor din *Ungaria* să fie cunoscută.

Cu naivitățile lui *Décsy* nu mă voi ocupa, firește: Fantasticul *Ottrokócsy* îi este, de ex., izvor istoric serios; etc.

Felul lui de-a ne privi pe noi, pe *Români*, m'a interesat, însă.

De pildă: Episcopul *Petru Partenie* dela *Munkács*, succesorul lui *Tarassovich*, a fost sfințit — zice *Décsy* — de *Ștefan Simonovich*, care eră *orosz püspök* în *Ardeal*, de *Grigore* din *Moldova*, și el *orosz püspök*, și de *Sava* dela *Bistra*, *Bistraniai*, tot *orosz püspök*! Și-l mai întări și *George Lippay*, arhiepiscopul din *Strigoniul*. Dar, citând pe *Kazy*, *Décsy* reproduce vorba acestuia, că cei trei episcopi erau dintre *Graecanicis*.²⁾

Așa 'ncepù, după *Décsy*, unirea Rutenilor.

Dar și aici *Décsy* citează pe istoricul *Lampe*, care, în cartea sa, spune adevărul, la pag. 546: *Quamvis autem quidam ex sacerdotibus Valachis, Thracibus et Ruthenis unionem quandam cum Romanis iniverint, plebs tamen ab ea abhorret. Décsy-l combate, însă, pe Lampe*.³⁾

¹⁾ Articolul acesta este un *intermezzo* menit să arate ce populară eră propagandă dela *Munkács* contra *Românilor ortodoxi*, și ce forme luă.

²⁾ *Hodinka*, *A munkácsi gör.-kath. püspökség története* știe de sfințirea prin *Simion Ștefan*, dar nu pomenește de *Moldoveanul Grigore* și de *Sava*. (La pag. 331).

³⁾ *Plebs tamen ab ea abhorret* sunt într'adevăr vorbele dela pag. 546 din *Frideric Adolf Lampe, Historia ecclesiae*

Ajungând (repede) la Maria Theresia, Décsy o laudă pentru protecția acordată uniților ruteni și trece la episcopul rusesc (orosz)... Ignatie Dărăbant!

Tizenketödik szakasz (p. 63) începe așa:

„§ 1. Vagyon az Munkátsi Püspökség után más *Orosz Püspökség* is *Bihar Vármegyében*, *Nagy Váradon*, az mostani *Orosz Püspök* itten *Méltóságos Drabant Ignác* Ur, ki már két *Ország* gyűlésen jelen volt személye szerént,¹⁾ ez kormányozza most az *Orosz Sz. Ecclesiákat* az maga *Várad* *Dioecesisében*. Ezen *Püspökséget* állította fel elsőben *Sz. László Király*, kit mondánk az *Orosz* rituson lenni, így tehát ezt lehet állítani első *Orosz Püspökségnek*“

Numirea de *orosz stăruie* și 'n § 6: „Az több *Püspökök* után, következnek az *Orosz Püspökök* ily formán: *Ignatio Drabant, Graeci Ritus Catholicorum Magno Vardiensis, Josaphat Bastaticus*...“ etc.

Disprețul cu care *catolicismul* privia pe ceilalți *Români* îl exprimă și *Décsy* în § 8: „Jollehet ugyan, hogy vagyon mint az *Oláhoknak*, ugy mint *Nagy Váradon*, és az *Ráczoknak Magyar Országban Püspökök*, de ezek nintsenek azon méltóságra, és tekinttet fel emelve, mint az *Orosz Püspökök*, mert az *Ország gyülekezetére sem hivatattak*, sem pedig az *v. Clerus* közt helyt nem foglalnak.“

Deci, ce poftiau *Décsy* și *Rutenii* lui? Se spune la § 9. „—propter vinculum pacis et unitatem Spiritus sancti, și *Sárbi*, și *Români* (mind az *Ráczok*, mint pedig az *Oláhok*) să se 'nchine episcopilor de *Munkács*, minden keresztényi alázatossággal; și — *Papei*!

§ 10. *Venite ergo, Fratres!*... Etc.

Décsy Antal eră, așadar, un propagandist în slujba *Muncaciului rutenisator*. Dar eră cel puțin cuviincios la vorbă, nu că scribii *Unirei*, de pildă.²⁾

G. Bogdan-Duică.

reformatae, tipărită la 1728, deci foarte aproape de șiretlicurile iezuitice dela *Alba-Iulia*. *Lampe* adăoge: „*Interea eorum labore paulatim ritus eorum perventuntur et in Romano-Catholicos permutantur*.“ *Lampe* avu multe informațiuni directe; și din *Transilvania*.

¹⁾ De sigur 1790 și 1792. *G. B. D.*

²⁾ Broșura lui *Décsy* a ajuns, firește, și 'n *Ardeal*. Eu am întrebunțat exemplarul bibliotecii universitare din *Cluj* (nrul 84187).

Sfințire de biserică.

Biserica nou ridicată din colecta Patriarhiei noastre în Sărăsău, s'a sfințit și dat destinației în mod provizor Duminecă în 10 Decembrie 1933 prin delegatul protopopului profesorul preot *T. Russu* din Sighet, și preoții *E. Belean* din localitate și *Leonte Gazea* din Remetea.

A fost lume multă și din satele apropiate iar credincioșii ortodocși din localitate în număr complet. Biserica e curată și construită în stilul bisericilor din Moldova. Iconostasul este opera dlui *N. Branea* pictor în Cluj — care promite a deveni un bun pictor bisericesc. La sfârșitul slujbei delegatul prof. *T. Russu*, a ținut o vorbire înălțătoare — care a stârnit lacrimi de bucurie la cei adunați în numele Domnului. Autoritățile ocupate cu alegerile — au absentat.

Rep.

Comemorarea

Mitropolitului A. Șaguna la Năsăud.

Elevii ortodocși dela liceul „G. Coșbuc” organizați în societatea religioasă „Sfântul Gheorghe” au aniversat în mod demn 60 de ani dela moartea marelui Mitropolit Andrei baron de Șaguna, în ziua de 30 Nov. a. c., când e ziua Sf. Andrei.

La orele 12 a. m. s'a slujit un parastas pentru marele mitropolit, în capela parohială de preotul local *Ion Bunea*, iar răspunsurile au fost date de corul societății. La orele 3 p. m. s'a ținut în sala de religie a liceului ședința comemorativă festivă, de față fiind dna *C. Lipan*, dir. liceului de fete, *V. Bichigean*, dir. liceului de băieți, profesorii *D. Păunescu*, *E. Ștefănuț*, *I. Moșneag* și prof. conducător *I. Bunea*, precum și toți membrii societății.

Programul bine întocmit — prin executarea lui impecabilă — a stârnit satisfacția întregii asistențe. Elevul *D. Barbu*, cl. VII, președ. societății, deschide ședința printr'o alocuțiune potrivită momentului, accentuând necesitatea existenței unui cult pentru oamenii mari. Urmează declamarea poeziei „Iisus” de *P. Cerna*, prin elevul *C.*

Niculescu, cl. V. Viața și activitatea Mitropolitului *A. Șaguna* a fost expusă detaliat printr'o conferință bine încheiată de eleva *Maria Flămând*, cl. IV. Elevul *M. Păunescu*, cl. VI, declamă poezia „Prinos” de *N. Crainic*.

De încheiere prof. conducător *I. Bunea* arată succint obligația posterității de a cinsti memoria oamenilor mari și se adresează elevilor în cuvinte mișcătoare, îndemnându-i să păstreze în suflet recunoștința pe care o datorează acelor cari au fost deschizători de drumuri pentru biserică și pentru neamul românesc: „Comemorarea bărbaților distinși este o datorie de conștiință”, spune *C. Sa*. Prin munca lor titanică și desinteresată, care s'a tradus în înfăptuiri vizibile, ne impun să le cinstim memoria și să încercăm să realizăm cel puțin în parte exemplul vieții lor.

Glasul conștiinței l-am ascultat și noi astăzi, când e ziua marelui Mitropolit *A. Șaguna*, cinstindu-i amintirea în această ședință festivă.

Personalitatea lui trăiește și azi printre noi, trăiește în realizările practice, pe teren bisericesc, cultural, național și social. Ceeace trebuie să reținem din viața și activitatea Mitropolitului *A. Șaguna* este spiritul său larg, înțelegerea lucrurilor „sub specie aeternitatis”, adică privind atât problema religioasă, cât și culturală, cât și națională în măsura în care promovează binele neamului românesc.

Teologii din Sibiu fac azi pelerinaj la mormântul lui. Noi n'avem posibilitatea să-l facem, dar să-l readucem mintal în sufletele noastre și să-l luăm ca simbol de hărnicie și înfăptuiri. Exemplul vieții lui poate face oricând sufletul nostru să vibreze în fața problemelor mari ale neamului, de aceea în aceste momente de vădită emoție să zicem „Fie-i memoria binecuvântată!”

Gestul elevilor ortodocși din Năsăud este foarte elocvent, dând dovadă încă din bună vreme de sentimentele curate de cari sunt animați. Le dorim ca recunoștința pe care au arătat-o cu acest prilej față de Marele Arhieru *A. Șaguna* s'o păstreze totdeauna pentru bărbații distinși ai bisericii și ai neamului.

Correspondent.

O interesantă declarație ministerială. Dl. V. Slăvescu subsecretar la Finanțe într-o întrunire publică electorală ținută la Galați a făcut și următoarea declarație:

„Peste criza financiară și economică este e-norma criză morală. De ani de zile opinia publică asistă la spectacolul, necunoscut până acum în România, al impurității. Oricine își poate permite orice, fără teamă de sancționare. Suntem până acum în posesiunea unor dovezi de prevaricațiune a banului public, pe care le vom sancționa cu toată energia și vom lua măsuri severe și imediate, pentru țintuirea tuturor vinovaților la stâlpul infamiei și a tuturor partidelor politice vinovate. *Politica trebuie făcută de oameni de treabă, căci ea nu este o meserie. Cine nu poate să facă politică cinstită să stea acasă*“.

Într'adevăr s'ar schimba fața României dacă politica ar face-o numai oameni de treabă. Datoria tuturor partidelor politice ar fi ca să-și purifice rândurile și să lase numai pe oamenii de treabă să facă politică. Majoritatea acestora, durere, nu fac politică și și dacă se nemerește să o facă, prea puțini răsbesc să se afirme.

Sfințirea crucilor

dela noua biserică ort. rom. din Frata

s'a făcut cu deosebit fast Duminecă, în 19 Noemvrie c., în prezența unui mare număr de credincioși din localitate și jur.

După sfințirea apei și actul sfințirii sf. cruci, pr. Teodor Drăgoiu din Soatu, mănecând dela motto: „În acest semn veți învinge“, vorbește despre însemnătatea sfintei cruci, aducând laude credincioșilor acestei biserici, căci au știut de au ascultat de vrednicul lor păstor pr. Mircea Tomuș, ca biserica căreia în primăvara aceasta i s'a pus piatra fundamentală, astăzi să se afle edificată până în așa stadiu de-a vedea-o pusă sub acoperiș.

În urma cuvântării, maestrul-anteprenor Ispas Patița din Câmpeni jud. Turda, face urcarea și tradiționala așezare a sf. cruci la cele două turnuri ale bisericii. Din vârful turnului mare, dela o înălțime de 24 metri, ridică urări de sănătate: M. Sale Regelui Carol al II-lea, P. Sf. S. Episcopului Nicolae Ivan, on. preot Mircea Tomuș, episcopului-primar Dumitru Șomlea, credincioșilor bisericii, maestrilor și lucrătorilor, stro-

pind vin dela aceea înălțime spre Răsărit, Apus, Miazăzi și Miazănoapte.

Această sărbătoare a fost un moment de reculegere și înălțare sufletească pentru credincioșii bisericii ortodoxe române din localitate, iar pentru ceilalți din jur a fost un moment de bună impresie. Și cu drept cuvânt, credincioșii bisericii ortodoxe române din Frata pot să fie mândri, și celorlalte parohii — cu un număr de credincioși cu mult mai mare, — de pildă, că astăzi în timpuri grele de criză morală și financiară, cu ajutorul lui Dumnezeu, au putut să edifice în centrul comunei, într'un loc foarte frumos și potrivit, un frumos și nou sion, ajuns în așa stadiu ca peste câteva luni să se poată da destinației sale, de-a se putea proslăvi prea sfânt numele Său.

Participant.

Servicii divine și predici în Catedrală. Duminecă, 17 Decemvrie c., la sf. Liturghie va servi P. On. prot. Dr. Vasile Sava, Pr. A. Mușat, prof. At. Popa, arhidiacon Dr. I. Vască. Predică prof. At. Popa. La Vecernie predică C. Moldovan, stud. teol.

Licența în teologie. Vineri în 8 Dec, a. c., absolventul Academiei noastre teologice *Pr. Vasile Puica*, și-a susținut teza de licență cu titlul „Unde sunt morții“, obținând nota „*aprobat cu laudă*“. Comisiunea examinatoare, sub președenția P. S. Episcop Nicolae Ivan, a fost formată de profesorii: Dr. I. Vască, Dr. O. Bucevski și Dr. G. L. Muntean. — Felicităm pe noul licențiat.

Înfrățire prin biserică. În ziua de Duminecă 10 Decemvrie c., în biserica românească din Sofia, capitala Bulgariei, Î. P. Sf. Sa Mitropolitul Ștefan al Bulgariei a servit sfta Liturghie în limba slavonă, asistat de doi arhimandriți și preotul român Popescu-Runcu. Răspunsurile au fost date în românește de corul bisericii, cel mai bun cor bisericesc din Sofia. Î. P. Sf. Sa Mitropolitul a rostit predica în care a militat pentru înfrățirea celor două popoare român și bulgar. A răspuns cu aceleași sentimente dl Vasile Stoica, ministrul României la Sofia, din inițiativa căruia a avut loc această sftă

Liturghie. În amândouă țările aceasta Liturgie difuzată de altfel la radio, a făcut o foarte bună impresie, dând o dovadă în plus că biserica este în stare să apropie sufletește nu numai pe cei de un neam și o credință, ci și pe cei de alte neamuri.

Orașul Sibiu are primar român. Abia după 15 ani de Românie mare a reușit minunea de a se putea odată înstăpâni românii și la săseasca primărie a Sibiului. Cincisprezece ani sașii au stăpânit Sibiul fără să-i poată cineva clinti, căci întotdeauna au reușit, prin pacte electorale, prin obrăznicie să găsească la toate guvernele coade de topor cari să le ia apărarea. „Preluarea imperiului“ la primăria din Sibiu s'a făcut în cadre solemne și emoționante, chiar în ziua de 1 Decembrie, datorită energicei pășiri a dlui prefect Dr. Regman, instalând pe noul primar Dr. Ovidiu Ivan. Dorim din tot sufletul ca stăpânirea românească să rămână pe veci înfiptă la primăria Sibiului!

Gruparea „Garda de Fer“ a fost disolvată. Printr'o hotărîre a consiliului de ministri s'a hotărît disolvarea „Gărzilor de fer“ pentru motivele că urmărește schimbarea pe cale revoluționară a ordinii sociale în stat, preconizând întronarea unui regim social și politic contrar celui statornicit prin Constituție și prin tratatele de pace, apoi pentru că folosește ca mijloace de acțiune teroarea și violența, provocând desordini și conflicte continue cu autoritățile statului. — În consecință s'au făcut descinderi la toate sediile acestor organizații, confiscându-se arhivele și manifestele. — Dacă guvernul a disolvat această grupare pe motivele indicate, la fel ar trebui să purceadă și privitor la grupările politice cari au program similar, fățiș sau mascat.

cestora, fără ezitare, și încă la loc de frunte, trebuie înregistrat și volumul de predici cu titlul sugestiv de mai sus, publicat de distinsul predicator și profesor de omiletică dela Academia teol. ort. rom. din Cluj: Dr. Andrei Buzdug. Autorul, învățând dela catedră pe viitorii preoți felul în care cuvântul divin poate mai ușor să pătrundă în tainele sufletului omenesc, pentru a-l îndruma spre cele cerești, și în acelaș timp „cunoscând mizeria dela sate, greutățile pastorale, și curente potrivnice cari le întâmpină astăzi frații preoți“, s'a lăsat îndemnat să servească vestitorilor cuvântului dumnezeesc acest mănunchiu de predici pentru a le fi „un razim în lupta grea ce o desfășoară“ cum însuși spune atât de frumos, dar și atât de modest în „cuvânt înainte“. Și pentru faptul acesta, desigur îi vor fi deplin mulțumitori toți cei ce-i vor ceti volumul. — Frumos ca înfățișare tipografică, volumul e mult mai frumos după cuprins. Predicile sunt scrise în limbă populară neaoș-românească, pe înțelesul tuturor, presărate cu frumoase și potrivite pilde; se pot rosti însă cu acelaș strălucit efect și în fața celui mai select public. În fiecare propoziție citești tendința adevăratului învățator de a învăța pe cei neînvățați, de a mângăia pe cei întristați și de a încuraja pe cei lipsiți de curaj. Cel ce citește această carte, vrând nevrând se înalță spre înălțimi, oricât de jos ar fi fost înainte de cetire. Preotul, care înainte de a urca amvonul a citit predica respectivă a prof. Dr. A. Buzdug, va avea un succes real și strălucit. Nu e mirare. Din traista cu merinde bune nu poți să împărtășești decât cele mai delicioase bunătăți. Dar nu intenționez să fac acestei cărți recenzie așa cum s'ar cuveni, căci ar însemna să scriu o broșură întreagă pentru a-i putea reliefa toate frumoasele calități de care dispune, ci numai dau știre despre apariția ei, invitând vestitorii cuvântului divin să se servească a ajunge în posesia ei și să înceapă a gusta din „Merindele“ oferite de prof. Dr. Buzdug. Mai departe n'am nici o teamă că nu vor fi ei înșiși mulțumiți de acest fel de hrană sufletească și că nu vor putea mulțumi cu ea și sufletele încredințate păstoririi lor.

O. B.

	BIBLIOGRAFIE	
--	---------------------	---

Dr. Andrei Buzdug, prof. Acad. teol. ort. rom. Cluj: „Merinde pentru sufletele credincioase“. Predici la toate Duminecile anului bisericesc. Cluj, 1933. Lei 100 pag. 244.

Urmărind și analizând literatura omiletică din ultimii ani, trebuie să mărturisim că există și un număr de cărți, care fac cinste teologiei românești. Și în rândul a-

Nr. 4524/1933.

COMUNICAT

La dorința Asociației Clerului „Andrei Șaguna“ se aduce la cunoștință că fondul pentru casa preoților din Eparhia Clujului, este astăzi de 1,565.745 Lei. Din această sumă sunt blocați la bănci 1,345.700 Lei, iar restul de 220.045 este disponibil în administrarea Consiliului nostru eparhial.

De altfel situația fondului se evidențiază și este controlabilă în actele adunării eparhiale din fiecare an.

Cluj, la 5 Decembrie 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 6959/1933.

COMUNICAT

Cu încheierea anului expiră și valoarea listelor parohiale având să se facă altele pentru anul viitor. Am făcut experiența că nu toate listele au fost alcătuite în trecut în conformitate cu regulamentul. Din acest motiv se pot ivi conflicte și inconveniente. Pentru aceea atragem atențiunea oficiilor protopopești și parohiale ca să observe cu exactitate dispozițiile regulamentului.

1. Toate oficiile parohiale vor avea să întocmească până cel mult la 31 Decembrie ale anului curent lista parohială, trecându-se în fruntea ei preoții, diaconii și cantorii bisericii, apoi în ordine alfabetică sau după străzi toți bărbații majori din parohia mäteră și filii, arătându-se numele și pronumele, ocupația, locuința, strada, numărul casei și etatea.

2. După alcătuirea listei ea se revidează de către Consiliul parohial, care poate adăuga pe cei omiși sau poate șterge din ea pe cei ce nu îndeplinesc condițiile legale.

3. După aceasta revidiere, lista se cește în biserică, în prima Duminecă din Ianuarie după Sf. Liturghie, dela care dată stă la Oficiul parohial spre vedere publică 14 zile libere.

Despre revidierea listei în Consiliul parohial, despre cetirea ei în biserică și despre numărul total al alegătorilor se dresează procese-verbale verificate și se prezintă adunării parohiale din 28 Ianuarie, pentru ratificare.

4. După aceasta se scrie, de către conducătorul oficiului parohial, în trei exem-

plare egale, se certifică cu semnătura lui și cu sigilul parohiei și se trimite un exemplar la oficiul protopopes, al doilea la Consiliul eparhial, iar al treilea se păstrează la cancelaria parohiei.

Lista aceasta se pune imediat în aplicare.

5. Contestațiunile cu privire la înscrierea neregulată în listă sau la omisiunea efectuată, se formulează în scris și se adresează Consiliului eparhial prin scrisoare recomandată, în termen de 14 zile libere dela data când lista a fost aprobată de adunarea parohială.

Consiliul eparhial, primind contestația, cercetează motivele și hotărăște definitiv. Lista astfel hotărâtă de Consiliul eparhial rămâne valabilă pentru un an și în cursul anului nu se poate modifica.

6. Toate listele trebuiesc concentrate la oficiul protopopes până la 1 Februarie, iar acesta va trimite cele cuvenite Consiliului eparhial până cel mult la 15 Februarie.

7. În adunările parohiale din Ianuarie se vor complecta eventualele locuri libere din Consiliile parohiale, epitropii etc.

Cluj, la 4 Decembrie 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 6985/1933.

COMUNICAT

În zilele acestea a apărut în tipar o carte de predici: „Merinde pentru sufletele credincioase“ de dl Dr. Andrei Buzdug profesor la Academia noastră teologică. Sunt predici pentru toate Duminecile de peste an. Autorul cunoscut ca foarte bun profesor de omiletică și bine versat și în rosturile pastorale ale duhovnicilor dela sate, pune prin aceasta carte în mâna preoților o seamă de predici foarte bune, concise și scurte, prinse din viața de toate zilele și cu o mulțime de pilde instructive. Sunt predici întocmite pentru amvonul bisericilor noastre dela sate și cu tendința de a vorbi la sufletul poporului. Preoții noștri le pot utiliza cu bun folos cetindu-le în biserică în locul tradiționalelor cazanii. Recomandăm preoților noștri să-și procure aceasta carte, dacă pot pe speșele lor, dacă nu pe speșele parohiei pentru biblioteca parohială. Prețul 100 Lei, la autor prof. la Academia noastră teologică sau la Librăria eparhială.